

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในปัจจุบันของประเทศไทยได้มีการปรับกระบวนการเรียนการสอนตามแนวการปฏิรูปการศึกษาแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 มาตรา 22 และมาตรา 24 ที่ได้กำหนดแนวทางปฏิรูปการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดการศึกษาโดยยึดหลักผู้เรียนสำคัญที่สุด บนพื้นฐานแนวคิดที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความสนใจและความถนัดตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง สามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

การที่ผู้เรียนจะมีทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนั้น จำเป็นต้องมีความรู้และทักษะทางภาษาด้วย ซึ่งภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการแสวงหาความรู้ ดังนั้นผู้เรียนในยุคโลกาภิวัตน์จึงต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาได้มากกว่า 1 ภาษาเพราะภาษาแม่เพียงภาษาเดียวนั้นไม่เพียงพอแก่การแสวงหาและเข้าถึงแหล่งความรู้ของโลกหรือใช้เป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างผู้อยู่ต่างวัฒนธรรม ต่างภาษาและต่างเชื้อชาติที่มีความเกี่ยวพันกันมากขึ้นได้ ดังนั้น การพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถและมีทักษะความชำนาญในการใช้ภาษาได้อย่างแตกฉาน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งของกระบวนการเรียนรู้อันเป็นรากฐานสำหรับการเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ต่างๆ และสร้างองค์ความรู้ขึ้นในตัวเอง (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ และคณะ, 2544, หน้า 1)

ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานหนึ่งใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เป็นองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่จะเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ การเรียนภาษาต่างประเทศมุ่งให้ผู้เรียนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับความเข้มของการฝึกทักษะการใช้ภาษากล่าวคือการเรียนภาษาที่ดีมีประสิทธิภาพนั้นผู้เรียนจะต้องมีโอกาสฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งในและนอกห้องเรียน รวมไปถึงการจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับธรรมชาติ

และลักษณะเฉพาะของวิชา วิธีการสอนภาษาต่างประเทศในปัจจุบันตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายและ
ถ่ายทอดความคิดได้มากขึ้น ผู้เรียนจึงมีความจำเป็นจะต้องฝึกฝนการใช้ภาษาทั้งในและนอกห้องเรียน
นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน
ก็มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งเป็นการเสริมทักษะของผู้เรียน
สร้างโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาสิ่งที่ตนเองสนใจนอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดซึ่งเป็นการสนับสนุน
ให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างสมบูรณ์ สำหรับภาษาต่างประเทศที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนทุกวงชั้น
ซึ่งภาษาอังกฤษถือได้ว่าเป็นภาษาสากล ที่ใช้เป็นภาษากลางสำหรับชนต่างชาติใช้ในการติดต่อสื่อสาร
ระหว่างประเทศทั่วโลก และมีความสำคัญกับประเทศไทยเราอย่างมากในการใช้เป็นเครื่องมือ
สำหรับการปฏิบัติงานและการใช้ชีวิตประจำวันและการพัฒนาสังคมไทย บุคคลที่มีความรู้ภาษาอังกฤษ
ดีจะมีโอกาสในสังคมและสามารถพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าไปด้วยกัน (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 2-3)

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบันพบว่ามีปัญหามากมาย ซึ่งปัญหา
ที่เกิดขึ้นนั้นส่วนหนึ่งเป็นปัญหาที่มาจากจัดการเรียนการสอนของครู ในการจัดกิจกรรมการ
เรียนการสอนภาษาอังกฤษของครูพบว่าครูมุ่งที่จะสอนเนื้อหาให้จบตามที่หลักสูตรกำหนด ครูใช้
รูปแบบและวิธีการเรียนการสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลาง เน้นการถ่ายทอดความรู้เนื้อหาโดยละเอียด
การมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพ เป็นผลทำให้กระบวนการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับสภาพ
ความเป็นจริง (กรมวิชาการ, 2542, หน้า 39) ครูละเลยต่อการจัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีโอกาส
ฝึกทักษะทางภาษาเท่าที่ควรจะเป็น (สิริกัญญา ขวัญสำราญ, 2540, หน้า 2-3)

ผลจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ (GAT) ในปีการศึกษา
2547 ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่นๆ นอกจากนี้แล้วการสอบประเมินระดับชาติ ในวิชาภาษาอังกฤษ
ของปีการศึกษา 2548 พบว่าผลการสอบของนักเรียนโดยส่วนมากยังไม่เป็นที่พอใจของผู้สอนหรือ
ต่ำกว่าระดับที่โรงเรียนตั้งไว้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2548, หน้า 12) ผลการประเมิน
ดังกล่าวสะท้อนความรู้ความสามารถของนักเรียนที่จบการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งมีทักษะ
ทางภาษาทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียนไม่ดีพอที่จะสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับวัยทั้งนี้
เนื่องจากนักเรียนไม่ให้ความสำคัญกับวิชาภาษาอังกฤษเท่าที่ควร ทำให้ไม่สนใจเรียนและมีเจตคติ
ที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ อีกทั้งนักเรียนส่วนใหญ่มีเป้าหมายในการเรียนภาษาอังกฤษเพียง
เพื่อสอบผ่านหรือสอบเข้าเรียนต่อในระดับสูงเท่านั้น ไม่ตระหนักถึงความสำคัญในการเรียน
ภาษาอังกฤษเท่าที่ควร จึงทำให้ผู้เรียนส่วนมากมีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษอยู่

ในระดับอ่อนเมื่อเปรียบเทียบผลการสอบประเมินตามเกณฑ์มาตรฐานสากล (อัจฉรา วงศ์โสธร, 2539, หน้า 22)

โรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) เป็นโรงเรียนสังกัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 และมีการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษในทุกระดับชั้น จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) ในระยะที่ผ่านมา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 56.72 ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 ของโรงเรียน จากรายงานการประเมินคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ทำคะแนนภาษาอังกฤษได้อยู่ในระดับช่วงคะแนน 50-69 เท่านั้น นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์ประสพการณ์การจัดการเรียนการสอนของผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนมีเจตคติในทางลบต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ไม่ตั้งใจเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ไม่ส่งงานตามที่ครูมอบหมายสอดคล้องกับผลการตอบแบบสอบถามของนักเรียนจำนวน 80 คน ในปี พ.ศ. 2549 เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ พบว่านักเรียนร้อยละ 70 ขาดแรงจูงใจในการเรียน โดยมีความคิดเห็นว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ ไม่ชอบเรียน เรียนแล้วไม่เข้าใจ แสดงให้เห็นว่าเจตคติต่อการเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

กรมวิชาการ (2545, หน้า 140-143) ได้เสนอแนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ซึ่งมีหลายแนวทางที่ได้พัฒนาไปหลายรูปแบบตามยุคสมัยจนถึงแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่มีลักษณะเด่นชัด คือ การเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่มีการฝึกปฏิบัติ มีการนำภาษาไปใช้ได้จริงตามหน้าที่ของภาษาในการสื่อความหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสภาพสังคม ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ควรมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาให้มากและใช้ทักษะทางภาษาในการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่มีอยู่หลากหลาย โดยผู้สอนจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะทางภาษาแก่ผู้เรียน ดังนั้นผู้สอนภาษาอังกฤษจึงจำเป็นต้องศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้และวิธีสอนแบบต่างๆ ให้เข้าใจเหตุผลและมองเห็นความจำเป็นในการที่จะปรับเปลี่ยนและประยุกต์วิธีสอนของตน เพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนและจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาในแต่ละระดับชั้น ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและเกิดศักยภาพสูงสุดตามความสามารถของแต่ละคน แนวคิดการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศแนวทางหนึ่งที่เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบันและสอดคล้องกับความต้องการดังกล่าวที่นำเสนอไว้ในคู่มือการจัด

การเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศคือการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT)

การจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) เป็นรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสำคัญ เน้นการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนตามความถนัดและความสนใจ โดยนำเอาแนวคิดการทำงานของสมองซีกซ้ายและซีกขวามาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสุขในการทำกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละช่วงที่ตนเองถนัดและสนใจช่วยกระตุ้นการพัฒนาสมอง โดยผู้เรียนเริ่มเรียนรู้จากการใช้สมองซีกขวาต่อยอดการใช้สมองซีกซ้ายสลับกันเป็นวงกลม จบลงด้วยการใช้สมองซีกขวา สมองซีกซ้ายทำหน้าที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ แยกแยะการจัดลำดับรายละเอียด เหตุผล การแสดงออก ภาษา ตัวเลขและจำนวน ส่วนสมองซีกขวา จะทำหน้าที่เกี่ยวกับอารมณ์ ความรู้สึก จินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ภาพรวม การเคลื่อนไหว ตลอดจนมิติสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองออกมาหล่อหลอมรวมกันในการสร้างองค์ความรู้ อันเป็นแนวคิดหนึ่งที่น่ามาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนมีความแตกต่างกันทั้งโครงสร้างทางสติปัญญา กลไกการเรียนรู้และการทำงานของสมอง โดยในขณะที่เรียนผู้เรียนจะใช้กระบวนการแสวงหาความรู้ ทักษะการคิดและการลงมือปฏิบัติจนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ (ศักดิ์ชัย นิรัญทวี และไพเราะ พุ่มมัน, 2543, หน้า 24) นอกจากนี้การจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) ยังเป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่ตอบสนองการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ คือ ผู้เรียนแบบที่ 1 เรียนรู้จากประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม ผู้เรียนแบบที่ 2 เรียนรู้จากแนวคิดต่างๆ ผู้เรียนแบบที่ 3 เรียนรู้จากการทดลองปฏิบัติ และผู้เรียนแบบที่ 4 เรียนรู้จากการค้นพบด้วยตนเอง โดยการจัดให้ผู้เรียนทุกคนผ่านกระบวนการเรียนรู้ทุกขั้นตอนเป็นวงจร ซึ่งมีอยู่ 8 ขั้นตอนคือ (Bernice McCarthy, 1990 อ้างถึงใน อุษณีย์ โพธิสุข, 2542, หน้า 70 -73)

1. การสร้างประสบการณ์ (creating an experience) เน้นการใช้สมองซีกขวา
2. การสะท้อนประสบการณ์ (reflecting on experience) เน้นการใช้สมองซีกซ้าย
3. การบูรณาการสิ่งที่ได้จากการสังเกตเป็นความคิดรวบยอด (integrating observations into concepts) เน้นการใช้สมองซีกขวา
4. การพัฒนาทฤษฎีและความคิดรวบยอด (developing theories and concepts) เน้นการใช้สมองซีกซ้าย
5. การลงมือปฏิบัติตามแนวคิดที่กำหนด (working on defined concepts) เน้นการใช้สมองซีกซ้าย

6. การสร้างชิ้นงานตามความถนัดหรือความสนใจ (exceeding for interest) เน้นการใช้สมองซีกขวา

7. การวิเคราะห์เพื่อเห็นประโยชน์หรือการประยุกต์ใช้ (analyzing for usefulness or application) เน้นการใช้สมองซีกซ้าย

8. การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดกับผู้อื่น (sharing what they do with others) เน้นการใช้สมองซีกขวา

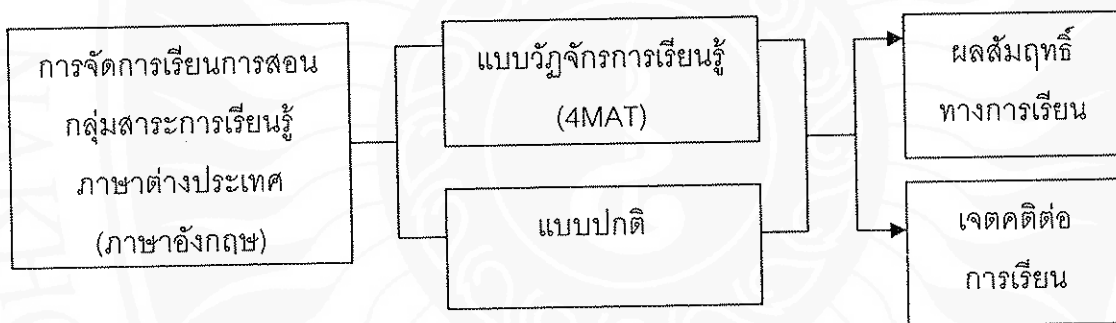
สำหรับข้อดีของการจัดการเรียนการสอนแบบแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีข้อดีคือทำให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกันตามความถนัดของตนเอง ช่วยพัฒนาสมองของผู้เรียน ทั้งซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุล เป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ผู้เรียนมีความสุขในการเรียนรู้จากการค้นพบสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ได้จริงและส่งเสริมทักษะทางสังคมอันดีงามของผู้เรียน นอกจากนี้ยังพบว่าการนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียน ทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษาอีกทั้งเกิดทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษได้ดีมากขึ้น (เรียม พานิช, 2544, หน้า 22)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษให้สูงขึ้นและเพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) และแบบปกติว่าแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไรก็ตามผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT)
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) กับแบบปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลปะทิว (บางสนพิพิธราษฎร์บำรุง) อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 76 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งกลุ่มทดลองคือกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) และกลุ่มควบคุมคือกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่การจัดการจัดการเรียนการสอนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบคือ

2.1.1 การจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT)

2.1.2 การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ

2.2.2 เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง My Interest ประกอบด้วยเนื้อหาย่อยคือ 1) คำศัพท์เกี่ยวกับ animal, color, fruit 2) ไวยากรณ์ (grammar) 3) หน้าที่ทางภาษา (function) 4) ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน (skills : listening, speaking ,reading, writing)

4. ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลองในครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาทดลองกลุ่มละ 12 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง ซึ่งทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งผู้วิจัยสอนด้วยตัวเองทั้ง 2 กลุ่ม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่คำนึงถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ คือ 1) ผู้เรียนที่ถนัดการเรียนรู้โดยใช้จินตนาการ 2) ผู้เรียนที่ถนัดการการวิเคราะห์ 3) ผู้เรียนถนัดใช้สามัญสำนึก 4) ผู้เรียนที่สนใจค้นพบความรู้ด้วยตนเองกับการพัฒนาของสมองซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุล เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ตามรูปแบบและความต้องการของตนเองอย่างเหมาะสมและสามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ลำดับขั้นตอนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) ของเบอร์นิส แมคคาร์ธี (Bernice McCarthy, 1990 อ้างถึงใน อุษณีย์ โพธิ์สุข, 2542, หน้า 70 -73) มี 8 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 การสร้างประสบการณ์ (creating an experience) เน้นการใช้สมองซีกขวา ครูเป็นผู้กระตุ้น สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของสิ่งที่เรียน โดยการซักถาม มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้หรือประสบการณ์เดิม ที่ผู้เรียนมีอยู่

1.2 การสะท้อนประสบการณ์ (reflecting on experience) เน้นการใช้สมองซีกซ้าย เป็นชั้นที่ให้ผู้เรียนได้สะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์ในชั้นที่ 1 ผู้เรียนช่วยกันอภิปราย ให้เหตุผลเขียนสรุปตามความคิดของตนเอง

1.3 การบูรณาการสิ่งที่ได้จากการสังเกตเป็นความคิดรวบยอด (integrating observations into concepts) เน้นการใช้สมองซีกขวา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสังเกต ไตร่ตรองและวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้จากชั้นที่ 1-2 ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น โดยครูเป็นผู้ให้ความรู้ข้อมูลและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอดเป็นของตนเองได้

1.4 การพัฒนาทฤษฎีและความคิดรวบยอด (developing theories and concepts) เน้นการใช้สมองซีกซ้าย เป็นชั้นการเรียนรู้เนื้อหา ข้อมูลและความคิดรวบยอดเพิ่มเติมจากชั้นที่ 3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจมากขึ้น สร้างความคิดรวบยอดเรื่องที่เรียนได้

1.5 การลงมือปฏิบัติตามแนวคิดที่กำหนด (working on defined concepts) เน้นการใช้สมองซีกซ้ายเป็นชั้นที่ผู้เรียนทำใบงานหรือแบบฝึกหัดต่างๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ พัฒนาความรู้และทักษะที่ได้เรียนไปแล้ว

1.6 การสร้างชิ้นงานตามความถนัดหรือความสนใจ (exceeding for interest) เน้นการใช้สมองซีกขวา เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้บูรณาการความรู้ที่ได้เรียนรู้มาใช้อย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างผลงานของตนเอง

1.7 การวิเคราะห์เพื่อเห็นประโยชน์หรือการประยุกต์ใช้ (analyzing for usefulness or application) เน้นการใช้สมองซีกซ้าย เป็นชั้นที่ผู้เรียนได้ชื่นชมกับผลงานของตนเองโดยมีการนำเสนอผลงานของตนเองในกลุ่มย่อยมีการประเมินตนเองโดยมีครูและเพื่อนๆ ให้คำแนะนำ หรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขผลงานให้ดียิ่งขึ้น

1.8 การแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดกับผู้อื่น (sharing what they do with others) เน้นการใช้สมองซีกขวา ในขั้นสุดท้ายนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนผลงานความรู้ และประสบการณ์ นำเสนอผลงานโดยการจัดแสดงผลงาน จัดแสดงนิทรรศการ ฯลฯ เพื่อได้สรุป ทบทวนและเชื่อมโยงความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันหรือสถานการณ์ใหม่ได้

2. การจัดการเรียนการสอนแบบปกติ หมายถึง การสอนตามแผนการสอนของหน่วย การเรียนรู้ในรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยมีลำดับขั้นตอนในการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมความพร้อมหรือขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (warm up) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะเรียนเนื้อหาใหม่และอาจจะเป็นการทบทวนเนื้อหาที่เรียนผ่านมาแล้ว กิจกรรมที่ใช้ เช่น เกม นิทาน การสนทนา ฯลฯ

2.2 ขั้นการนำเสนอ (presentation) เป็นการนำเสนอเนื้อหาใหม่ เป็นขั้นที่ครูให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียนและเป็นตัวอย่างภาษาที่ใช้ในชีวิตจริง

2.3 ขั้นฝึก (practice) เป็นการฝึกใช้ภาษาที่ได้เรียนรู้ใหม่ในสถานการณ์เดียวกันกับที่ครูผู้สอนนำเสนอ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เหมือนชีวิตจริง

2.4 ขั้นนำไปใช้ (production) ผู้สอนออกแบบกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการสื่อสารจริงเป็นสถานการณ์ใหม่ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาที่ได้เรียนรู้มาแล้ว ครูเป็นผู้ให้คำแนะนำช่วยเหลือผู้เรียนในการนำภาษาไปใช้

2.5 ขั้นสรุป (wrap up) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้สรุปสาระสำคัญของบทเรียน กิจกรรมที่จัดขึ้น อาจจะใช้เพลง เกม การทำแบบฝึกหัดต่างๆ การมอบหมายงาน เป็นต้น

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาทางภาษา การนำไปใช้ และทักษะในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง My Interest ประกอบด้วยเนื้อหาย่อยคือ 1) คำศัพท์เกี่ยวกับ animal, color, fruit 2) ไวยากรณ์ (grammar) 3) หน้าที่ทางภาษา (function) 4) ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน (skills : listening ,speaking ,reading, writing) ซึ่งวัดโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. เจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง การแสดงออกทางความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านความสำคัญของวิชา ด้านเนื้อหาวิชา ด้านครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ซึ่งวัดโดยใช้แบบวัดเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแบบของลิเคอร์ท (Likert)

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบผลการเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT)
2. ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของผู้เรียนให้ดีขึ้น
3. เป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT) มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีข้อมูลในการยืนยันประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ (4MAT)

4. เป็นแนวทางสำหรับครูสอนภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ
5. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาอื่นต่อไป

